

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 25.11.2021-339
Karar Tarihi ve No. : 25.11.2021-8871
Dosya No : 56.04.33

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

-I-

Siirt İli, Şirvan İlçesi, Soğuksu (Avzind) Köyünde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait, tapunun 105 ada 1 no.lu parselinde kayıtlı “Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı’nın” 2863 sayılı Kanunun 6. Maddesi kapsamında değerlendirilmesi talebine ilişkin; Batman Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Müdürlüğü’nün 16.07.2021 tarih ve E.1555529 sayılı yazısı; Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 26.07.2021 tarihli ve E. 1564481 sayılı yazısı ile Siirt İl Özel İdaresinden kurum görüşünün istenmesi, Siirt İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü’nün 30.07.2021 tarih ve E.4317 sayılı kurum görüşlerinin belirtilmesi taşınmazın kadastral haritasının istendiği Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 06.08.2021 tarihli ve E. 1600810 sayılı yazısı; Siirt Kadastro Müdürlüğü’nün 13.08.2021 tarih ve E.2136733 sayılı yazısı; Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 22.11.2021 tarih ve E.1059845 sayılı dosya inceleme raporu okundu. Ekleri, tescil fişi ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Siirt İli, Şirvan İlçesi, Soğuksu (Avzind) Köyü sınırları içerisinde kalan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait, tapunun 105 ada 1 nolu parselinde kayıtlı “Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı’nın, 2863 sayılı Kanunun 6. maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik’in 4. Maddesinde belirtilen “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun 7. maddesi kapsamında “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” olarak tesciline, yapı grubunun I. (birinci) grup yapı olarak belirlenmesine, hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;
-2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi kapsamında, “Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı’nın korunma alanı sınırlarının ekli koordinatlı krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesine;

-13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik” gereği, ilgili Tapu Müdürlüğüne, 105 ada 1 no.lu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine “Korunması Gerekli I. (Birinci) Grup Taşınmaz Kültür Varlığı ve Korunma Alanıdır” şerhinin ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işleme ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

-Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı” ile korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşaat (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

-Mevcut haliyle tehlike arz eden “Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı” ile ilgili gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili birimlerce alınmasına;

-Kültür varlığı olan “Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı’nın yok olmaması için onarımına yönelik rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin ilgili birimlerce hazırlanarak Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine;

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 25.11.2021-339
Karar Tarihi ve No. : 25.11.2021-8871
Dosya No : 56.04.33

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

-II-

-“Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanı” içinde ve muhtelif bölümlerinde yapılmış kaçak kazılarla ilgili sorumluların tespit edilerek haklarında, 2863 sayılı Kanunun 9. Maddesi doğrultusunda Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunulmasına, soruşturmanın başlangıç ve sonucundan Kurul Müdürlüğüne bilgi verilmesine;

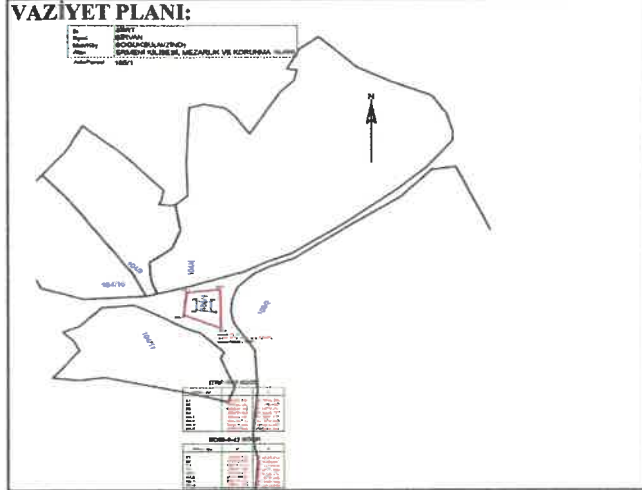
-Adli makamlardan uygun görüş alındıktan sonra, manastırdaki kaçak kazı çukurlarının ilgili müzesi denetiminde ilgili idarelerce kapatılmasına ve sonucunda hazırlanacak bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

- Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alanında tahribata neden olan özgün yapısına aykırı kullanımlar ile kaçak kazıların önlenmesine yönelik, kolluk kuvvetlerince belirli aralıklarla kontrolünün sağlanmasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)		ANIT		ENVANTER NO:
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				HARİTA NO:
İLİ: SİRT	İLÇESİ: ŞİRVAN	MAHALLE/MEVKİ: Soğuksu (Avzind)		KORUMA DERECESİ	ANITSAL 1 2 3 ÇEVRESEL 1 2 3
SOKAK VE KAPI NO:		KADASTRO:PAFTA: ADA:105 PARSEL:1			
ADI : Ermeni Kilisesi ve Mezarlık Alan	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:		
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE:		

GENEL TANIM : Kilise köyün yaklaşık olarak 1,5 km batısında yer almaktadır. Kilise doğu-batı aksında dikdörtgen planlıdır. Kilisenin etrafı mezarlık alan ile çevrilidir. Kilise ayakta kalan kısımları ile tipik bir köy kilisesidir.

KORUNMUŞLUK DURUMU:	TAŞIYICI YAPI:	CEPHE DURUMU:	ÖRTÜ DURUMU:	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU:
---------------------	----------------	---------------	--------------	-----------------	----------------	-----------------

GÖZLEMLER: Kilisenin etrafı mezarlık alan ile çevrili olup mezarlık alanında Hristiyan mitolojisine ait dinsel figürler, bitkisel ve geometrik motiflerin yer aldığı çok sayıda tahrip edilmiş mezar taşları bulunmaktadır.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Maliye Hazinesi **BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:** Maliye Hazinesi

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANITIM: Kilise köyün yaklaşık olarak 1,5 km batısında yer almaktadır. Doğu-batı aksında dikdörtgen planlı olan kilisenin nef bölümü bulunmamaktadır. Doğu ve batı cephelerinde dört adet pencere açıklığı bulunmaktadır. Yapının merkezinde moloz taş malzemeden bindirmeli yöntemle yapılmış kubbesi bulunmakta, kubbe dört ayak üzerine oturmakta ve ayaklar düzgün kesme taştan yapılmış kemerlerle birbirine bağlanmaktadır. Üst örtü dört adet kubbeden oluşmaktadır. Yapıda moloz taş ve kesme taş kullanılmıştır. Yapının dış cephesinde Hristiyan mitolojisine ait figürler yazılar ve fazla sayıda haç bezemeli taşlar yer almaktadır. Kilisenin üst örtü sistemi iç kısımdan kubbeli dışardan düz dam şeklindedir.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	x
	SU:	x
	ELEKTRİK:	x

ÖZGÜN KULLANIMI: Kilise

BUGÜNKÜ KULLANIMI:-

ÖNERİLEN KULLANIMI: Kilise

HAZIRLAYANLAR:
Fatma GÖRGÜN (Sanat Tarihçisi)
Mehmet ÖZKAYA (Harita Mühendisi)

KONTROL EDEN:

Mehriban KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ :

1-

2-

3-

4-

EKLER :	
RAPOR X	
FOTOĞRAF X	
HARİTA X	
KROKİ X	
KİTABE	
VAKFIYE	

TESLİM KARAR KARAR :

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulunun

29.11.2021 tarih ve 88/21
Sayılı Karar Eki dir.

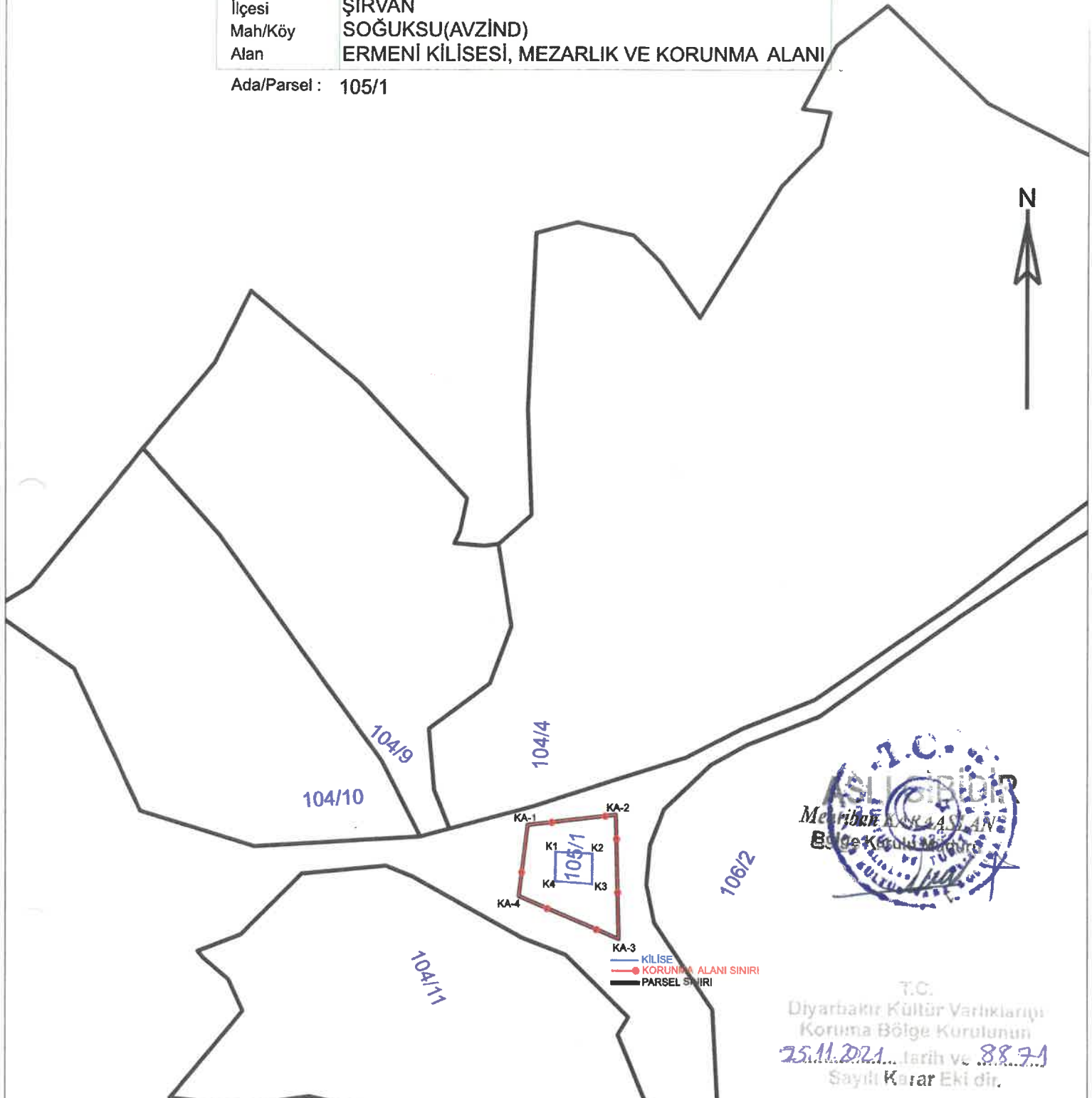
Mehriban KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü
ASİ

İli
İlçesi
Mah/Köy
Alan

ŞİRT
ŞİRVAN
SOĞUKSU(AVZIND)
ERMENİ KİLİSESİ, MEZARLIK VE KORUNMA ALANI

Ada/Parsel : 105/1

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulunun
25.11.2021... tarih ve 88.71
Sayılı Karar Eki dir.

ITRF-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	530253.793	4212544.309
K2	530264.423	4212543.842
K3	530264.322	4212534.965
K4	530253.623	4212535.757
KA-1	530246.103	4212551.511
KA-2	530270.712	4212554.403
KA-3	530271.504	4212519.504
KA-4	530243.560	4212531.595

ED50-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	530262.103	212725.314
K2	530272.733	212724.847
K3	530272.632	212715.970
K4	530261.933	212716.762
KA-1	530254.413	212732.516
KA-2	530279.022	212735.408
KA-3	530279.814	212700.509
KA-4	530251.870	212712.600

Handwritten signature and initials in blue ink.

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi